Horváth Péter

Kutyaszótár

Cincili szerint a világ

fél fejezet

K

kísértet /egy/

Gondolom, ti is láttatok már kutyát, amikor hirtelen megtorpanva a semmit ugatja. Olyankor hiába próbálod elvonszolni onnan, nem mozdul, amíg az emberi szem által nem érzékelhető lélekburok tovább nem libben előle. Péter szerint a ti retinátok mögül hiányzik a *tapetum lucidum*, amitől a mi szemünk világít a sötétben, ha rávetül a fény, és talán (ezt már én teszem hozzá) ezért látunk mi olyasmit is, amit ti nem.

Leggyakrabban egy elsuhanó asztráltest az, amely a fizikai testtől különválva jár-kel, mialatt gazdája az igazak álmát alussza. Ezt Gabi magyarázta el nekem. Ő sem látja az asztráltestet, de tudja, hogy a Nap, a Hold és a Föld energiájából épül fel, lehet sötét vagy ragyogó, attól függően, hogy a gazdája milyen ember.

– Tudod, Cincili – tanította nekem –, az emberi lényeket négy fő rész alkotja. Ezek: az én, az étertest, az asztrális test és a fizikai test. Az étertest burokként veszi a körbe a fizikait. Ez közvetíti az ég energiáit a csakráinkba. Az asztráltestünk nagyobbik része megegyezik a fizikaiéval. Kisebbik része az auránkban terjed tovább, és képes elhagyni azt. Fölötte foglal helyet az Én, amit Ego-nak is hívnak, ez irányítja az alsóbb testeket. Míg az asztráltest az érzésekkel, érzelmekkel kombinál, az Ego működése a gondolkodással kapcsolatos, ezért hívják *mentális test*nek is. Az Én az, amiben a szellem él. Voltaképpen a „világszellem" elkülönült, önálló része. Érted, Cincili?

Megráztam a fejem.

Megsimogatott.

– Nem baj – mosolygott –, még nekem se teljesen világos ez, de a barátnőmnek van egy barátnője, aki nagyon érti ezeket a mély dolgokat. Egyszer majd elmegyünk hozzá, hogy megvizsgáljon minket. A barátnőm szerint meg tudja mondani, hogy kik voltunk előző életeinkben. Ő volt már hetéra a Római Birodalomban, és volt a Napkirály első ágyasa. Én biztos, hogy királynő is voltam meg rabszolgalány is, és még nagyon sok

minden, ezért tudom a színházban jól eljátszani minden szerepemet. Lehet, hogy te egy mondén nő voltál a tizenkilencedik század végén, azért tudod olyan elegánsan himbálni a fenekedet.

Nagyon figyeltem, de olyan sok ismeretlen szó volt a mondandójában, hogy szinte ketté állt tőlük a fülem, mintha az egyik a fizikai, a másik asztráltestem része volna.

Péter szerint persze szamárság az egész, és nagyon buta, makacs kutya az, amelyik a semmit ugatja, ahelyett, hogy szépen szót fogadna. Ismert oknál fogva[1] nem vitatkozom vele (erről sem). Gabi szerint jól is teszem, mert a hímeknek muszáj azt hinni, hogy mindenben igazuk van, különben lelkileg összeomlanak, és olyankor végképp nehéz szót érteni velük.

Gabi azt is mondta, hogy asztráltestünk még nekünk, kutyáknak is van, bár én még nem találkoztam ilyennel. Kísértettel viszont többször is. Pici néniről meséltem már, ő egy hazajáró lélek, mert régen a miénk az ő lakása volt. Ezért jár hozzánk időnként, megnézni, hogy most milyen.

A kísértet amúgy lehet fejetlen barát, állatlan ló vagy hajingáló lélek. Ez utóbbi nem mutatkozik meg teljes valójában, csak hangokat kelt, amiknek látszólag nincs oka. Ilyen, amikor nyikorog a padló, pedig senki se jár rajta, recseg a szekrény, vagy magától összetörik egy pohár a konyhában.

Péter ebben sem hisz, szerinte mindennek megvan a maga egyszerű, fizikai oka, akkor is, ha mi azt az okot még nem ismerhetjük, mert nem vagyunk hozzá elég okosak. Pedig, ha valaki, hát ő aztán okos.

Valamelyik nap a levetett zokniját kereste.

– Ide, az ágy végébe tettem. Nem értem, miért nincs itt.

Tényleg oda szokta rakni a zokniját, amikor lefekszik délután szundikálni. Olyankor én is vele tartok, mert valamiért csak az ágyneműre nem szabad felugranom, az ágytakaróra már lehet. Gabi szokta letakarni vele a nagyágyat reggel, miután felkeltek. Imádom azt a puha ágyterítőt. Meg persze azt is szeretem, ha melléjük vagy közéjük fekhetek. Olyankor mintha érezném az asztráltestüket, úgy átjár valami meleg. Délutánonként Gabi nem szundikál, így olyankor az ő helyét foglalom el, hogy őhelyette simuljak Péterhez, amig el nem alszik. Akkor átsétálok az ágy végébe, és a lába mellé heveredek. Érdekes, hogy neki álmában nem mozog a lába, mint nekem, mert én álmomban is szeretek futni.

Lehet, hogy olyankor az eltávozott asztráltestemet kergetem?

– Füge, te vitted el?

– Mit?

– A zöld zoknimat.

---

[1] Kutya enged, szamár szenved.

– Én?! – Olyan ártatlan pofát vágok, amilyet csak tudok, és mélyen megbántva nézek a szemébe, mire elszégyelli magát.

– Jó, csak megkérdeztem. Ne haragudj.

Nem tudom, miért, de soha nem tudok rá igazán haragudni.

Ami az igazságot illeti, soha életemben nem vittem el a levetett zokniját az ágyról. Csakis akkor, ha leesett a földre. A padlóról is csak kiskölyök koromban zsákmányoltam el, amikor még féltem egyedül lenni. Jó, mondjuk, nem akkor, amikor egyedül voltam, hanem már hamarabb, hogy elővehessem majd, ha a lakásban magamra hagynak. Olyankor kicsit meg tudtam nyugodni, ha a zokniját szagolgattam. Persze, előfordult, hogy mégse nyugodtam meg. Akkor mérgemben széttéptem néhány félpárat, pedig nem könnyű, mert a zokni nyúlik. Sokáig tartott, mire rájöttem, hogy a közepét kell a két mellső mancsom közé szorítani úgy, hogy a körmeim erősen belemélyedjenek, és akkor képes vagyok a fogammal úgy megrángatni, hogy elszakadjon végre, és aztán lehessen minden kis darabját külön szagolgatni.

– Ezek szerint Heisenbergnek igaza van.

– Ki az a Heisenberg? – Gabi persze tudja, mert ő is mindent tud, csak azért kérdezi, hogy Péter hosszú magyarázatba kezdjen, mert a hímet megnyugtatja, ha hosszan magyarázhat. Én meg örülök, hogy tanulhatok valami újat.

(Ha nem mondtam volna még, imádok tanulni!)

– Werner Karl Heisenberg Nobel-díjas német fizikus, a kvantummechanika egyik megalapozója. Anélkül, hogy a modern fizika tudományos lépéseire részletesen kitérnék itt, és elmagyaráznám nektek Schrödinger macskáját, a kvantumhabot vagy a spin rezgési mintázatait, legyen elég, hogy Heisenberg követői rájöttek arra, hogy az ismert három tér- és a negyedik, az idődimenzió mellett még hét dimenzió létezik, amelyekben úgynevezett membránokon lebegnek a valóságok. Igen, valóságok, így többesszámban, mert párhuzamosan több is létezik belőlük egyszerre, és nem kizárható, hogy ezek igen ritka és nagyon speciális helyzetekben képesek átváltani egyikről a másikra és viszont. Ami azt jelenti, hogy az általunk megélt valóságban a kutya tényleg nem vitte el a zoknimat, a másikban viszont igen, sőt olyan valóság is létezik, amelyben nincs se kutya se zokni.

Alighogy Péter befejezte fizikatörténeti előadását – amiből egyébként szerintem ő maga se értett egy árva kukkot sem –, Gabi kiáltott ránk a gardrobe-ból.

– Heuréka!

Kisvártatva megjelent a hálószoba ajtajában, kezében Péter zöld zoknijával.

– Tessék! Ott volt, ahová tetted! A szennyesben!

– Nahát... Tényleg? Nem emlékszem.

– Azért nem emlékszel, mert bármit is mondjon a te Heisenberged, nem létezik olyan dimenziója a valóságnak, amelyben az ember mindenre emlékezhet. Hát még te, szívem...

Péter ilyenkor megsértődik, szótlanul bevonul a kuckójába, és nekiáll írni. Gabi nem megy utána, csak én, de mintegy kettőnk nevében, hogy lássa, mennyire szeretjük ilyenkor is. Leülök mögé, kicsit oldalt, hogy lássam az arcát meg a képernyőt is, amin hihetetlen sebességgel születnek a jelek, amiket ő betűnek hív, azok alkotják a szavakat, a szavak mondatokat, a mondatok pedig fejezeteket. Én sajnos még mindig nem tudok olvasni, de hál' Istennek Péter nem állja meg, hogy kis idő múlva felolvassa nekünk azt, amit éppen ír. Főleg nekem szokta felolvasni, mert Gabi nem ér rá mindig.

– Ne haragudj, szívem, de éppen csetelek.

– Szerepet tanulok!

– Bocs, de most megy a Feleségtársak a tévében, és ezt a részt semmiképpen nem akarom kihagyni.

Nekem mindig tetszik, amit Péter ír. Főleg mostanában, amikor azt írja, amit én diktálok neki.

– A kisértet kettő jön – mondom.

kísértet /kettő/

A két másik, akikkel találkoztam eddig, nem hazajáró lélek, mert ők soha nem laktak itt. Egyikük a Gabi papája az.

– Hát te ki vagy? – kérdeztem tőle, amikor a szekrényből kilépett.

– Én voltam a Gabi apukája.

– Nem ilyennek képzeltem egy cselgáncsbajnokot.

– Nem voltam bajnok.

– Gabi azt mondta, az voltál.

– Rosszul emlékszik. Az igaz, hogy cselgáncsoztam fiatal koromban, amikor ő még meg se született, de abbahagytam, amikor megismertem a későbbi feleségemet.

– A Matild nénit.

Fölkapta a fejét.

– Ismered?

– Persze – bólintottam. – Szokott hozzánk jönni, hogy a Péterrel szkrabölozzanak.

– Szóval a Picipú még mindig itt lakik?

– Milyen Picipú?

– Így csúfoltam Pétert, hogy lássam, mit bír ki. Sokat hecceltem, amikor még együtt töltöttük a nyarakat Rakamazon. Sokat petankoztunk.

– Az mi?

– Francia eredetű játék. Nehéz vasgolyókat kell célba dobni. Mindig megvertem.

– Matild néni is mindig megveri szegényt a betűjátékban.

– Nem baj. Teher alatt nő a pálma. Az én nagylányom férjének mindent ki kell bírni.

– Miért?

– Mert egy igazi férfi mindent kibír.

– Te igazi vagy?

– Már nem – sóhajtott. – De az voltam. Talán túlságosan is.

– Azt hogy kell, túlságosan?

– Azt hittem, rajtam nem foghat ki semmi. Volt egy kis seb a talpamon, mert beleléptem egy rozsdás szögbe. Nem törődtem vele. Ebcsont beforr, gondoltam. De elmérgesedett, és rámént a szívemre. Vizes lett a tüdőm. Kétszer is megoperáltak, mire helyrejöttem. Aztán főztem magamnak egy finom lábszárpörköltet. Mert a marhapörkölt csakis lábszárból jó. Két kiló húshoz kell egy kiló hagyma. És szép lassan kell főzni, nem pedig kuktában, ahogy a Picipú. Na, elég az hozzá, hogy megfőtt a pörkölt. Kimertem magamnak egy emberes adagot, hozzá ecetes erőspaprikát, friss kenyeret... De nem tudtam megenni.

– Miért nem?

– Mert megállt a szívem. Úgy találtak rám két nap múlva. Ültem az asztalnál, kezemben a kanál, a pörköltből legyek lakmároztak. Gabiék nem tudtak bejönni a rakamazi házba, mert belülről zártam be az ajtót. Kint álltak a teraszablak előtt. Onnan bámultak.

– Honnan tudod?

– Onnan, hogy láttam.

– Hát mégse haltál meg?

– De bizony meghaltam.

– Hát akkor meg hogyan?

– Az ember asztrálteste a halál után három napig még ott lebeg a fizikai felett, mindent lát, és mindent érzékel. Gabi szeméből peregtek a könnyek. Péter telefonált a háziorvosunknak meg a feleségemnek és a

kisebbik lányomnak. Amikor megjöttek, Péter rám törte az ajtót. Megjegyzem, nem sikerült neki, csak az ötödik nekifutásra.

– Mikor volt ez? – kérdeztem.

– Hét éve.

– És miért csak most jöttél hozzánk látogatóba?

– Sokat vitatkoztak az angyalok fölöttem, míg végül úgy döntöttek, hogy lehetek szellem.

– Nem vagy éhes? – kérdeztem.

– Nem.

– Én igen – mondtam. – Igazán adhatnál egy kanál pörköltet.

– Nekem nincs pörköltem.

– De nekünk van! Kint a konyhában! Gyere, megmutatom!

Utánam lebegett.

– Ott van, a tűzhelyen.

– Csak nem a kuktában?

– De igen. Péter főzte.

– Na hiszen! Képzelem, milyen lehet.

De azért kinyitotta a gyorsfőző fazekat, beleszagolt.

– Az illata nem rossz.

Elvett egy fakanalat a tartóból, belekotort a pörköltbe, megkóstolta.

– Hm... – ízlelgette. – Lábszárból van.

– Ott a tálkám az ablak alatt – mondtam.

Lehajolt érte.

– Milyen buta tál ez? Miért van ilyen kis rekeszekre osztva?

– Hogy ne ehessek gyorsan.

– Na, ez a Picipú – mondta. – Kicsinyes pasas. Mindent csak apránként, beosztva. Egy igazi férfinak nagykanállal kell enni.

– Én nőstény vagyok – mondtam. – És a tálat a Gabitól kaptam.

– Az más. A lányomnak mindig igaza van.

Mire kinyaltam a pörkölt maradék levének utolsó cseppjét is, a szellem úgy eltűnt, mintha macska vitte el volna. Vagy mint szemünkből az álom, mikor felébredünk.

kísértet /három/

A harmadik éjszaka jött, Gabi és Péter mélyen aludtak. Én arra riadtam, mintha valamiképpen sűrűbbé vált volna az éjszaka. Hátamon felállt a szőr. De hiába szaglásztam, nem éreztem új bűzt vagy illatot. Gondoltam, azért körülnézek. Éppen felálltam, és kétszer is megráztam magamat, amikor a fürdőszoba felől belibegett. Azt mindjárt éreztem,

hogy nincs szaga, tehát nem valóságos a teste, a mozgásérzékelő lámpa mégis felgyulladt. (Lehet, hogy már attól, hogy én felkecmeregtem a hencseremről, csak izgalmamban nem vettem észre. Lényeg az hozzá, a kínai lámpa fényében tisztán láttam az új kísértetet. Mindjárt felismertem a fénykép nyomán, amit Péter tart az íróasztalán a számítógép képernyője mellett. Az ő anyukája volt az.

– Szervusz, Éva néni! – köszöntöttem.

– Nem vagyok néni, és ne tegezzen. Hölgyem vagyok vagy asszonyom. Esetleg művésznő.

– Nekem Éva néni – mondtam – vagy Anyu, ahogy a Péter szokta a művésznőt szólítani.

– Miért? – kérdezte – Hát beszél hozzám?

– Minden nap! – feleltem. – Amikor azt hiszi, hogy senki se hallja.

– Igen? És miket mond?

– Nem sok mindent. Legtöbbször csak nézi a művésznő fényképét, és a nevét mondogatja. Anyu. Meg édesanyám.

– Milyen fényképet?

– Tessék csak utánam jönni. Mutatom.

Ahogy nekiindultunk, a fürdőszobában és az előszobában is felvillant az önműködő lámpa. Gabi vette őket, hogy ha Péter éjjel kimegy pisilni, ne essen hasra a szanaszét heverő játékaimban. A kisszoba sötét volt, mert le volt engedve az átjáró ablakredőnye, így a hold nem tudott besütni, pedig telihold volt, ezt éreztem anélkül is, hogy láttam volna.

– Tessék felgyújtani a villanyt! – szóltam. – Ott van, balkéz felől.

– Én a sötétben is látok – felelte.

– Az jó, mert én is – dicsekedtem, pedig nem volt egészen igaz. Inkább csak éreztem a bútorok körvonalait meg a tömegüket. Szerencsére a komputer képernyője nem volt kikapcsolva, így a kis zöld ledlámpa derengő fényében halványan világlott a monitor mellett álló, fémkeretes fénykép.

– Ó, hát ez a kép az! – sóhajtotta a kísértet.

– Szerintem szuper kép! – mondtam. – Mosolygós. Akkor készült, amikor negyvenévesnek tetszett lenni.

– Ezt meg honnét tudod?

– Mesélte a Péter. Azt mondta, hogy azt a virágos mellényt, amit a képen viselni tetszik, a művésznő maga horgolta. Szóval, ön, asszonyom, hölgyem.

– És mit mondott még?

– Hogy úgy tetszik nevetni, mint aki azt hiszi, hogy most már minden jó lesz.

– Akkor kaptam lakást.

– Tudom, Békéscsabán.

– És a színházban szép szerepeket.

– Igen... – mélázott. – Akkor még szép voltam.

– Most is szép tetszik lenni.

– Igen, a sötétben – nevetett, kicsit keserűen.

– Nem csak ott! – mondtam. – A kínai lápáink fényében is.

– Tudod is te, hogy mi a szép... – borongott. – Te, kutya.

– Fügének hívnak – mutatkoztam be –, és sok mindent tudok, mert a Gabi és a Péter tanítanak.

– Szóval ehhez a fényképhez beszél, ha rám gondol.

– Volt egyszer olyan is, hogy fel akarta hívni telefonon.

– Engem?

– Igen! Még megvan a telefonjában a művésznő száma.

– Jól van, neked nem kell tovább művésznőzni. Hívhatsz Éva néninek.

– Azt nem mondhatom, hogy anyu?

– Nem.

– Miért nem?

– Mert már nem vagyok az.

– Péter azt mondta nekem, hogy egy anya akkor is anya, ha már nincs életben, mert azután is vigyáz a gyerekeire, ha tud.

– Az az igazság, te, Füge – mondta, miközben sóhajtva leült Péter karosszékére – hogy életemben se tudtam eléggé törődni vele.

– Miért? – én is leültem, és hegyeztem a fülem.

– Nem könnyű erről beszélni – mondta. – Hamar magamra maradtam a két fiammal, mert az apjukat lecsukták a forradalom miatt.

Ezt nem értettem, de nem akartam közbe ugatni, hogy ne zavarjam, mert láttam és éreztem, hogy még beszélni szeretne.

– Túl fiatal voltam – folytatta. – Huszonnyolc éves. Péter öt, Andris meg három. Azt hittem, már nagyok. Pedig kicsik voltak. Gyakran kellett egyedül hagynom őket. Mert a színházban délelőtt próba volt, este előadás...

– Tudom, hogy az milyen – bólintottam. – A Gabi is színésznő.

– Igen, de neki ott volt a Péter.

– Most is itt van! Odabent alusznak!

– Nekem nem volt senkim. Tudod, azt gondoltam, hogy ha sikerem lesz, felkerülök Pestre, sok pénzt keresek és híres leszek... Akkor majd fogadok melléjük egy kedves fiatal lányt... De nem lettem híres. Ők meg nőttek, mint a dudva.

– Andrist nem ismerem – mondtam. – De a Péter nem dudva, hanem író. Igaz, ő se híres. De sokan szeretik, és ő is sokat szeret.

Az előszobában megkondult a nagy állóóra sárga harangja, pedig sose működött azelőtt.

– Lassan mennem kell – mondta Anya.

– Legalább tessék megnézni őket! – mondtam. – Olyan szépek, amikor alszanak, és nem veszekesznek.

– Szoktak?

– Néha – feleltem, fülig pirulva.

– És min? – kérdezte, miközben fellebbent a karosszékből, és kifelé indult. – Min veszekszenek?

– Legtöbbször azon, hogy kinek van igaza.

Erre nem mondott semmit.

Visszamentünk a hálószobába. Megint felgyulladt a sárga kínai lámpa. Én nem nagyon látok színeket, ahogy már mondtam, de a sárgát és kéket igen. Ezek ketten úgy aludtak, ahogy néha szoktak: kifli a kifliben. Gabi volt a külső, karját átvetette a Péter derekán, mintha ölelné álmában.

– Szeresd a fiamat! – súgta Gabi a fülébe a szellem. Aztán átlebbent fölöttük, az ágy túloldala és az ablak közt leguggolt, vagy letérdelt, nem láttam pontosan, csak azt, ahogy átlátszó kezével megsimogatja a Péter homlokát. – Kisfiam – mondta.

Aztán feloszlott a sárga félhomályban.

Péter felült, de nem volt igazán ébren.

– Anyu! – suttogta. – Hol vagy?

Akkor én átbújtam az ágy alatt, és megnyaltam a mancsát.

– Én is téged – mondta.